

Hønse-Thorers Saga

eller

Fortælling om Hønse-Thorer,

oversat fra det ældre norske Sprog

af

P. A. Munch.

Christiania.
Forlagt af Johan Dahl.
1845.

Fortale.

Efter Sproget at dømme hører denne lille Saga blandt de ældste og bedste, som endnu ere til. Man kan vist med Sikkerhed sætte den Tid, da den nedskreves, til Begyndelsen af det 12te Aarhundrede; det samme har ogsaa P. E. Müller antaget i sit Sagabibliothek I D. S. 84. Om Fortællingens Troværdighed kan der ikke være nogen Tvivl. De fleste i Sagaen forekommende Personer og Slægtregistre omtales ogsaa i andre Sagaer, og fornemmelig i Landnamsbogen; og den hele Begivenhed fortælles, forsaavidt som den havde Indflydelse paa Rettergangen, korteligen, tildeels med de samme Ord, i Presten Are Frodes (den Kyndiges) Islendingabok. Flere blandt Islands mærkeligste Mænd nedstamme fra enkelte af Sagaens Hovedpersoner; saaledes var Are selv, som forhen bemærket ved Gisle Suurssøns Saga, en Sønnesøns Sønnesøn af Eiolf, Thord Gellers Søn, og fra Jofrid Gunnarsdatter, der egtede Thorstein Egilssøn paa Borg, nedstammede i Sidelinje de berømte Sturlunger. Fremdeles maatte endog blot den ved Thord Geller bevirkede Rettergangsforandring være nok til at vedligeholde Mindet om disse Begivenheder, om de end ikke ellers i og for sig selv ansaaes mærkelige. I et Par Navne afviger Landnamsbogen fra vor Saga. Gunnar Livessøns Datter, som egtede Herstein, kaldes Thorunn, ikke som i Sagaen Thurid; hun

kaldes ligeledes Thorunn hos Are Frode og i Laxdølasaga, hvilke desuden ikke kalde Hersteins Fader, som indebrændtes, Blundketil, men Thorkell Blundketilssøn, hvorved Slægtrækken forøges med eet Led. Tunge-Odd's Forfædre opregnes i Landnamsbogen saaledes opad: Anund Breidskegg, Ulfar, Ulf Fitjeskegge eller Fitjebeboer, Thorer Hlammande, medens Sagaen istedetfor Ulf Fitjeskegge har: Ulf paa Fitje, Søn af Skegge. Disse Afvigelser ere dog for ubetydelige til at svække Troværdigheden. I at give Blundketil Sønnen Thorkell og gjøre denne til Hersteins Fader, som indebrændtes, feile endog Are og Laxdølasaga aldeles aabenbart, thi ogsaa Annalerne omtale Blundketils Brand, som de henføre til 962. Benævnelsen Fitjeskegge i Landnamsbogen er vistnok rigtigere end vor Sagas Ord, der aabenbar grunde sig paa en Misforstaaelse, men denne Feil har ikke stort at betyde. Væsentligere er den urigtige Afvigelse fra Landnamsbogen og andre troværdige Sagaer, der findes strax i Begyndelsen, hvor det heder, at Torve Valbrandssøns Bedstefader Valthjofs Fader hed Andrid, ikke Ørlyg: en Afvigelse, der dog lader sig forklare ved senere Afskriveres feilagtige Læsning af et maaskee utydeligt og stærkt forkortet Oldhaandskrift, hvorfor jeg ei har taget i Betænkning, i Oversættelsen at gjengive det rette Navn.

Begivenhederne, som omtales, ere, med Undtagelse af Rettergangsforandringen, vistnok ikke meget vigtige eller indgribende i Landets Historie, men de ere livligt fortalte og give et godt Billede af Levemaaden og Skikkene i Landet. Efter Annalerne forefaldt de mellem Aarene 962 og 965, thi til 962 henføres Blundketils Indebrænding, til 965 Tunge-Odds og Thord Gellers Død.

Egnen, hvor disse Begivenheder foregik, er omkring Borgarfjorden i den sydvestlige Deel af Landet. Borgarfjorden kan ansees som den inderste Deel eller Arm af den store Faxefjord, der gaaer ind mellem Sneefjældsnes og Røykjanes. Borgarfjorden har sit Navn af Gaarden Borg, hvor Egil Skallagrimsføn boede. Den optager de tre Hovedelve Norderaa, Hvitaa og Røykjadalsaa; Norderaa optager igjen, som det synes, Thveraa, der løber gjennem Thveraa-Lid, hvor Blundketils Gaard laa. Landtungen mellem Røykjadalsaa og Hvitaa er den Tunge, af hvilken Tunge-Odd fik sit Tilnavn; hans Fader Anund Breidskegg havde ved Landets Bebyggelse taget den i sin Besiddelse og uddeelt Stykker af den til sine Venner og Slægtninger. Temmelig langt nede ved Hvitaa laa Thingnes, hvor Vaarthinget holdtes, og Odds Gaard Breidebolstad synes at have ligget noget høiere oppe. De nærmere Oplysninger meddeles i Anmerkningerne.

Denne Saga har aldrig tilforn været trykt. Oversættelsen er forfattet efter en, som det synes, ret god islandsk Afskrift fra Midten af forrige Aarhundrede.

---

1. Der var en Mand ved Navn Odd, Søn af Aunund Breidskegg, Søn af Ulfar, Søn af Ulf paa Fitje*), Søn af Skegge, Søn af Thorer Hlammande. Han boede paa Breidebolstad i Roykjadal i Borgarfjorden. Hans Kone hed Jorunn, en vakker og hyggelig Kvinde; de havde fire Sønner, alle meget haabefulde, og to Døttre. De to af hans Sønner døde unge; de to andre hedte Thorodd og Thorvald. Døttrene hedte Thurid og Jofrid. Odd kaldtes Tunge-Odd, og ansaaes just ikke for nogen Billigheds-Mand.

Torve Valbrandsson hed en Mand, der var gift med Thurid, Tungeodds Datter; de boede paa det andet Breidebolstad. Valbrand var en Søn af Valthjof, og Sønnesøn af Ørlyg den gamle fra Esjuberg **).

Arngrim hed en Mand, Søn af Helge, Søn af den Hogne, der kom til Island med Romund ***). Arngrim

---

*) Han var altsaa fra Fitje paa Stordøen i Søndhordland.

**) Ørlyg var en Sønnesøn af den mægtige Herser Bjørn Buna i Sogn, fra hvem de fleste anseede Slægter paa Island nedstamme. Ørlyg havde været opfostret af den hellige Biskop Patrik paa Sydereerne, drog siden til Island og bosatte sig paa Esjuberg indenfor Kjalarnes, hvor han byggede en Kirke. — Forresten staaer paa dette Sted i Originalen feilagtigen „Andrid" istedetfor „Ørlyg", see Fortalen.

***) Denne Romund var en Broder af Grim fra Halogaland, Skallagrims Reisefælle og Ven.

boede i Nord-Tunga og kaldtes Arngrim Gode *); hans Søn hed Helge.

Blundketil hed en Mand, Søn af Geir den Rige i Geirslid, der var en Søn af Ketil Blund, efter hvem Blundsvain har faaet Navn. Blundketil boede i Ornulfsdal, noget længere oppe end Gaarden nu staaer; dengang var der mange Gaarde op ifra denne. Hans Søn hed Herstein. Blundketil var en overmaade rig Mand og ypperlig i sin Færd efter gammel Skik. Han eiede 30 Leilændingsgaarde, og var den vennesælleste Mand i Herredet.

Thorkell Trefill hed en Mand, Søn af Raudabjorn **), han boede i Svignaskard udenfor Norderaa. Helge, Thorkells Broder, boede i Hvam i Norderaadal; en tredie Broder var Gjavald, Fader til Thorkell som fik Helga, Datter af Thorkell paa Videmyre. Thorkell Trefill var en forstandig og vennesæl Mand, meget rig paa Gods.

Thorer hed en Mand; han var snau paa Gods og ikke afholdt af menig Mand. Han tog for Skik at drage om Sommeren paa Handel mellem Herrederne, saaledes at han solgte i det ene hvad han kjøbte i det andet. Ved denne Handel samlede han sig snart Gods. Engang, da han foer søndenfra over Heierne, havde han Høns med sig paa sin Reise nord om Landet, og solgte dem blandt andre Varer; deraf fik han Navnet Hønse-Thorer. Nu samler han sig saameget Gods, at han kjøber Land op ifra

*) Gode, d. e. Offrings-Forstander; udtales „Gaade".

**) Rauda-Bjørn kaldtes saaledes fordi han var den Første, som paa Island smeltede Myrejærn, der i det gamle Sprog kaldes Raude. Sandsynligviis var han fra Sogn, da Sønnens Gaard kaldes Svignaskard eller Sygnaskard d. e. Sogningernes Skard.

Nordtunga, paa et Sted der kaldes Vatn. Han havde ikke boet der mange Aar, forend han blev slig en Rigmand at han havde store Penge udestaaende næsten hos hver Mand. Men uagtet han samlede sig meget Gods, vedblev dog hans Uvennesælhed, thi neppe fandtes der nogen Mand som var mindre lidt end Honsethorer.

2. En Dag red Thorer hjemmefra til Nordtunga, talte med Arngrim Gode, og tilbod ham Barne-Opfostring. „Jeg vil tage til mig din Son Helge", sagde han, „og vogte ham som jeg bedst kan, men til Gjengjæld vil jeg have dit Venskab og din Hjælp til at faae Ret hos Folk". Arngrim svarer: „Det synes mig som om jeg just ikke kan have megen Ære af denne Opfostring". Thorer svarer: „jeg vil give Drengen Halvdelen af mit Gods, heller end at jeg ikke skulde faae Lov til at opfostre ham, men du skal hjælpe mig til min Ret, og være dertil forbunden, hvem det saa er, jeg har imod mig". „Et saa godt Tilbud", siger Arngrim, „kan jeg rigtignok ikke sige Nei til". Saaledes fulgte da Helge hjem med Thorer, hvis Gaard derfor siden er bleven kaldet Helgavatn. Arngrim ydede Thorer Bistand, og denne tyktes strax langt farligere at nappes med. Nu faaer han Ret og Skjel af hver Mand; han samler sig overhaands meget Gods og bliver den storste Rigmand. Men hvad hans Uvennesælhed angik, blev det ved det samme.

3. En Sommer kom der fra Havet et Skib til Borgarfjorden, og lagde ikke ind i Osene, men heel ytterligt i Havnen. Styremanden paa Skibet hed Orn, han var en vennesæl Mand, og den dygtigste Kjobmand. Tunge-Odd horte om Skibets Ankomst. Han pleiede ellers altid at drage forst i Kjobstevner og sætte Taxt paa Mændenes Varer, thi han styrede Herredet, og Ingen fandt det raadeligt at kjobe, forend de vidste, hvad han vilde

gjøre ved den Sag. Nu begiver han sig ned til Kjøbmændene og spør efter hvad deres Bestemmelse var, og hvad Udsalg de agtede at have; det var hans Skik, sagde han, at lægge Tart paa slige Folks Varer. Ørn svarer: „vi tænke nok selv at raade for vor Eiendom; du faaer ikke det mindste af vore Varer, og for denne Sinde kommer du ikke til at raade over mere end dine egne Ord". „Da er jeg bange for", siger Odd, „at dette bekommer dig værre end mig, thi jeg erklærer herved, at jeg forbyder Alle og Enhver at kjøbslaae med dig, saavelsom at flytte nogen af dine Varer til Lands; vi skulle tage Gods fra Enhver den, som yder Eder nogen Hjælp, og da veed jeg nok at du af Mangel paa Bistand ikke skal kunne faae det Mindste udlosset". „Du faaer selv raade for hvad du siger", svarer Ørn, „men vi ville alligevel nu engang ikke lade os underkue". Odd rider nu hjem, og Ørn bliver liggende i Havnen uden at kunne faae noget afsat.

4. Dagen efter rider Herstein, Blundketils Søn, ud til Nes, traf Østmændene paa Tilbageveien og blev glad i dem, thi han kjendtes ved Styremanden. Ørn fortæller Herstein hvor stor Uret Odd havde budt ham, „og vi synes ikke at kunne skjønne", siger han, „hvorledes det skal gaae os". De tales ved længe om Dagen, men mod Kvelden rider Herstein hjem, fortæller sin Fader om Kjøbmændene, og siger ham, hvorledes det staaer sig med deres Sag. Blundketil siger: „jeg kjendes ved denne Mand efter din Fortælling, thi jeg har været hos hans Fader, da jeg var et Barn, og aldrig har jeg truffet nogen bravere Mand end hans Fader; det er ilde at han skal være kommen i slig en Trængsel, og sikkert monne hans Fader vænte at jeg vil søge at hjælpe ham noget, om det skulde behoves. Nu imorgen tidlig skal du ride ud til Havnen og indbyde ham hid med saa mange Mænd som han selv vil,

men om han heller vil noget andet, da skal jeg flytte ham hvorhen han vil, sør eller nord, og jeg skal lægge al mulig Vind paa at hjælpe ham efter min bedste Evne". Herstein sagde at det var et godt Raad, og som anstod en brav Mand, „men jeg troer dog", siger han, „at du derved paadrager dig andre Mænds Uvillje". „Være vi os ikke værre ad, end Odd", siger Blundketil, „da kan det vist ikke blive os saa farligt". Nu lider Natten hen, og tidligt om Morgenen lader Blundketil Hestene drive sammen fra Hagen; der bleve over 100 Heste drevne hjem, og med dem drager Herstein ned til Kjøbmændene uden at trænge nogen Mand til om Hjælp. Da han kom derned, sagde han Ørn sin Faders Tilbud; Ørn sagde at han gjerne vilde tage derimod, men var dog bange for at Herstein og hans Fader derved vilde paadrage sig andre Mænds Uvenskab. Herstein sagde at derom var nu ikke at tale. „Da", sagde Ørn, „skulle mine Skibsfolk tage sig Ophold i andre Herreder, og det er endda farligt nok, om vi end ikke allesammen ere i eet Herred. Herstein flytter nu Ørn og hans Varer hjem med sig, og holder ikke op, forend alle Kjøbmændene ere borte, Skibet forsynet, og Alt bragt i Orden. Blundketil tager overmaade vel med Ørn, som nu forbliver hos ham og nyder den venligste Behandling. Nu kommer denne Tidende snart for Odd, nemlig hvad Blundketil har taget sig for, og Folk tale om at Blundketil heri har viist sig som en Modstander af Odd. „Saaledes kan man nok kalde det", siger Odd, „men han er nu en Mand, som baade er vennesæl og ærekjer, og jeg vil derfor finde mig deri". Det var nu stilt.

5. Denne Sommer var der liden Græsvæxt, og desuden kom der daarlig Tork paa Hoet. Om Hosten drog Blundketil om til sine Leilændinger og sagde, at han vilde have Holeie af

alle sine Lande; „thi vi have meget Fæ at føde, og der faaes nu kun lidet Hø; jeg vil ogsaa raade for, hvormeget der skal slagtes i Høst paa enhver af mine Leilændingers Gaarde, thi Vintren kommer snart, og bliver haard nord om Liden, men Forsyningen er kun knap“. Saaledes gaaer det nu udover Julen, at Vintren er haard; da Thorremaaned *) kommer, gaaer det slemt ind paa Folks Forraad, men da den er tilende ere mange allerede komne tilkort. En Kveld kommer en af Blundketils Leilændinger, og siger, at han er hølæns, og beder om at Huusbonden vil gjøre Udvei for ham. Denne spørger: „hvorledes kan dette gaae til? I Høst syntes jeg at have stilt det saaledes til, at Alt saae ud til at ville gaae godt“. Den Anden sagde, at der ikke var blevet slagtet saameget, som Blundketil havde sagt. „Ja“, sagde Blundketil, „jeg skal nok for denne Gang hjælpe dig ud af din Knibe, men saa maa du love mig, at du ikke siger det til noget Menneske, thi jeg vil ikke vænne Folk paa mig, allerhelst da I ei have rettet Eder efter min Foranstaltning“. Manden gik hjem og fortalte til en af sine Venner, at Blundketil dog var bedre end andre Mænd i enhver Ting, som man med ham havde at skaffe, og at han havde hjulpet ham ud af hans Knibe. Dette sagde den Ene til den Anden, og saaledes blev det baaret ud over hele Herredet. Nu kommer Goemaaned **); da kom to Leilændinger til ham og sige, at de ere hølæns. Blundketil svarer: „I have gjort ilde i ikke at lyde mine Raad, thi I kan nok skjønne, at om der end

*) Thorre eller Thorremaaned regnes omtrent fra 18de eller 19de Januar til 19de Februar.

**) Goe, Goemaaned, hos os Gjømaaned, regnes fra 19de Februar til 19de Marts.

her paa min Gaard er meget Hø, saa have vi ogsaa desmere Fæ at føde. Lader jeg nu Eder faae, saa har jeg ikke nok Hø til min egen Besætning, og disse to Ting ere nu at vælge imellem". De holde fremdeles paa at tigge ham og fortælle ham sin Nød. Han fandt det ynkeligt at høre paa deres Klynken, lod drive hjem 150 Heste og lod dræbe de 40 daarligste iblandt dem; det Foder, som var dem æslet, gav han Leilændingerne. Disse drage glade hjem. Vintren blev værre, jo længere det led ud paa den, og for mange blev snart tomt Huus.

6. Nu kommer Einmaaaned *), da kom der atter tvende af Blundketils Leilændinger hjem til ham. De eiede temmelig meget Fæ, men vare nu aldeles holæns, og bade ham om at skaffe Udvei. Han svarede, at det kunde han ikke, „thi jeg nænner dog ikke at slagte ned mere af mit Buskab", sagde han. De spurgte ham da om han vidste Nogen, der havde Hø at sælge. Han svarede, at det vidste han slet ikke. De trængte nu ivrigt ind paa ham, og sagde, at deres Fæ maatte døe, hvis han ei skaffede dem Udvei. Han sagde, at det var deres egen Skyld, men lagde dog til, at Hønse-Thorer kanskee havde Hø til Salgs, hvis han vilde overlade noget. De sagde: „af ham faae vi intet, uden at du drager med os; da sælger han os strax noget, hvis du gaaer i Borgen for os". „Jeg skal gjerne følge med Eder", siger han „thi det er ikke mere end billigt, at de sælge, som have noget at sælge". De droge afsted tidligt om Morgenen; det var Nordenvind og rigtig en kold Snø. Bonden Thorer var netop ude, men da han saae Mændene komme henimod Gaarden, gik han

*) Einmaaned, fra 19de Marts til 19de April.

ind, stængte Døren, satte Lukke for og gik saa til Døgurd *). Nu bankede det paa Døren. Gutten Helge sagde: „Gak ud du Fosterfader, thi der er Folk, som ville tale med dig". Thorer sagde, at han først vilde spise sig mæt, men Gutten sprang op fra Bordet, lukker op og hilser de Ankomne, som stode der ude. Blundketil spurgte om Thorer var hjemme. Helge sagde Ja. „Saa kald ham ud til os", sagde de. Gutten gik ind og sagde til Thorer at Blundketil var kommen udenfor og vilde tale med ham. Thorer sagde, at han ikke havde noget Utalt med Blundketil. Helge gik og sagde, at Thorer ikke vilde gaae ud. „Saa skulle vi gaae ind", siger Blundketil. De gik ind i Stuen, man hilsede dem, men Thorer taug. „Aarsagen til vor Hidkomst", siger Blundketil, „er den, at vi gjerne vilde faae kjøbt Hø hos dig, Thorer". Han svarer: „ikke er mig dit Gods bedre end mit". „Det kan være sligt Slag" siger Blundketil. „Hvorfor er du holæns, saa rig en Mand som du er", siger Thorer. „Jeg for min Deel trænger ikke saa haardt", siger Blundketil, „men det er for mine Landbønder, jeg spørger, da de trænge til Hjælp, og jeg gjerne vilde staae dem bi". „Det kan du gjøre af dit Gods, ikke af mit", siger Thorer. Blundketil svarer: „vi bede ikke om at faae det for Intet, men for fuld Værdi; du kan lade Odd og Arngrim bestemme Værdien for dig, og ovenikjøbet skal jeg endda give dig Gaver". Thorer sagde, at han ei havde Hø til Salg, „og om saa var, vil jeg endda ikke sælge", siger han. Da gik Blundketil og hans Ledsagere ud; Gutten Helge fulgte med dem. Blundketil talte nu til ham og spurgte: „er det saa at din Fosterfader

*) Egentlig Dagverd; d. e. Dag-Maaltid, Formiddagsmaaltid; deraf dannedes Døgurd, der hos os udtales Dugurd eller Dugul.

ikke har Ho, eller vil han ikke sælge". „Jo vist har han, naar han vil", siger Gutten. „Følg os da did, hvor Hoet er", siger Blundketil. Han gjør saa. Blundketil regner nu efter, hvormeget Thorers Besætning kan behøve lige til Althinget*), og mener dog at der er endeel tilovers. Derpaa gaae de ind. Blundketil sagde: „Saavidt jeg kan skjønne om dit Ho-Forraad, Thorer, saa seer det ud til at en god Deel bliver tilovers, om du end fodrer lige til Althingstid, og nu vil jeg kjøbe det, som er tilovers". „Hvad skal jeg da have næste Vinter, hvis der bliver Fodermangel og Vintren værre end nu", siger Thorer. „Du kan vælge", siger Blundketil, „om jeg i Sommer skal skaffe dig ligesaa meget og ligesaa godt Ho i Stedet, eller om du heller vil have godt Sølv, der gaaer i al Betaling her til Lands, thi paa andre Vilkaar vil jeg ikke forlange eller tage dit Gods". „Jeg vil ikke have dit Sølv", siger Thorer. „Saa tag da saadanne Varer, som Odd og Arngrim bestemme", siger Blundketil. „Jeg har kun faae Arbeidsfolk", siger Thorer, „er lidet for at reise og vil ikke have Bryderie med Sligt". „Jeg skal lade Hoet føre til din Gaard", siger Blundketil. „Jeg har ikke saadant Huusrum", siger Thorer, „at jeg er sikker paa det ikke fordærves". „Saa skal jeg skaffe Huder og dække det saa godt til at det ei tager Skade", siger Blundketil. „Nei, jeg vil ikke have andre Folks Spark i mine Huse", siger Thorer. „Saa skal det være hos os i Vinter", siger Blundketil.

*) Althinget, det fælles Hovedthing for hele Landet, holdtes ordentligviis 14 Dage ved Midtsommers-Tid. Det begyndte før Christendommens Indførelse mod Udgangen af den 9de Sommeruge, eller omtrent den 22 Juni; men i Aaret 999 bestemtes der at det skulde holdes en Uge senere. Naar Thorer havde Hø nok for sin Besætning lige til 22de Juni, maatte han være vel hjulpen.

„Jeg skjønner nok dine Udflugter“, siger Thorer, „men jeg vil slet ikke have noget Kjøbslag med dig“. „Da gaaer det saameget værre“, siger Blundketil, „thi om du end forbyder os det, skulle vi alligevel have Høet, og benytte os af at vi ere de fleste“. Da tier Thorer stille, og var ikke vel tilmode. Blundketil lod tage Reeb, lod binde Høet i, lægge Kløvser paa Hestene og føre Høet bort; siden lod han det vurdere til dets Priis.

7. Nu skulle vi fortælle, hvad Hønse-Thorer tager sig for. Han drager strax hjemmefra, og Helge hans Fostersøn med ham. De ride til Nordtunga, hvor der blev taget overmaade godt imod dem. Arngrim spurgte om Nyt, og Thorer svarer: „Jeg har ikke hørt noget senere Nyt, end Ranet“. „Hvad for et Ran“, siger Arngrim. Thorer svarer: „Blundketil har ranet alt mit Hø fra mig, saaat der ikke engang er noget tilbage at kaste for Kvæget i det kolde Veir“. „Er det saa, Helge“, siger Arngrim. „Nei slet ikke“, siger Helge; „Blundketil foer meget vel frem i dette Stykke“; nu fortalte han hvorledes det var løbet af imellem dem. Da sagde Arngrim: „Ja det var meget rimeligere, og det Hø, han har faaet, er bedre anvendt, end det som raadner ned hos dig“. „Til lidet Held bød jeg dig Barnefostring, siger Thorer, og saa ilde skal det ikke gaae mig at jeg skal finde mig i at taale Alting, inden jeg kan faae Ret; Sligt har man dog aldrig hørt“. Arngrim svarer: „jeg troer vist, at dette er gjort uden ondt Sindelag, og at hjælpe dig, er ikke at hjælpe nogen brav Karl“. Thorer siger: „jeg tager mig ikke meget nær af Ord, men det synes mig rigtignok ikke som om du tænker paa at lønne mig min Velgjerning eller søge at hindre, at Folk rane min Eiendom fra mig“. Dermed skiltes de ad. Thorer red bort og hen til Breidebolstad. Odd hilser ham venligen og spørger om Nyt.

„Jeg har ikke spurgt senere Nyt end Ranet", siger Thorer. „Hvad for et Ran", sporger Odd. Thorer siger: „Blundketil har ranet alt mit Ho fra mig, saa at jeg nu er aldeles opraadt, og jeg vilde derfor gjerne faae din Hjælp; denne Sag vedkommer ogsaa meest dig, fordi du er den, som raader for Herredet i at rette det, som er galt gjort, og nu maa du ogsaa mindes, at han gjorde sig til din Fjende". „Er dette saaledes, Helge", spurgte Odd. Helge siger, at Thorer fordreiede Sandheden ganske og aldeles, og fortæller nu Altsammen, hvorledes det gik til. Odd siger: „hermed vil jeg ikke have det Mindste at bestille, og jeg selv havde baaret mig ligedan ad, om jeg havde behovet det". „Det er sandt som man siger", var Thorers Svar, „at bedst Besked kan Logneren give, og slemt Folge er værst hjemmefra". Han rider bort med saa forrettet Sag og Helge med ham. Han er nu saare ilde tilfreds.

8. Thorvald, Tunge-Odds Son, kom fra en Udenlandsreise hjem til Island paa Nordkanten af Landet, og opholdt sig der om Vintren. Da det led mod Sommeren, drog han nordenfra, og gjestede en Nat ind paa Nordtunga, hvor man var særdeles venlig imod ham. Der var ogsaa allerede en anden Gjest, ved Navn Vidfare, en omvankende Mand, der lob fra den ene Ende af Landet til den anden; han var en Frænde af Honse-Thorer, og lig ham i Sindelag. Samme Kveld, som Thorvald var kommen, skyndte han sig bort, tog sine Sager og hvilede ikke forend han kom til Honse-Thorer. Denne tog imod ham med aabne Arme og siger at han vænter sig alt godt af hans Ankomst. Den anden fortalte at Thorvald Oddson var kommen til Nordtunga og opholdt sig der som Gjest. „Ja", siger Thorer, „jeg vidste nok at noget Godt vilde times mig, thi jeg blev ganske som et andet

Menneske, da jeg saae dig". Nu lider Natten hen, og strax om Morgenen red Thorer did med Helge: da var en stor Flok Folk kommen derhen. Man gav Gutten strax Sidde-Rum, men Thorer gik op og ned ad Gulvet. Thorvald, som sad paa Bænken og snakkede med Arngrim, fik Øie paa ham og spurgte hvad det var for en Mand. „Det er min Barnefostrer", siger Arngrim. „Ja saa", siger Thorvald; „hvorfor skal man da ikke give ham Rum?" Arngrim siger at der ei er Rum tilovers. „Saaledes skal det ei være", siger Thorvald, lader ham kalde til sig og sætte sig ned ved hans Side. Der tales nu om de almindelige Nyheder, og Thorer siger ham, hvormeget han havde taget sig nær af at Blundketil havde taget Hoet fra ham. Thorvald spurgte om det var kommet til Forlig i den Sag. „Langtifra", siger Thorer. „Hvorledes kan det gaae til, Arngrim", siger Thorvald, at Hovdingerne tillade noget Saadant?" „Det meste af hvad han har fortalt dig er Løgn", siger Arngrim, „og kun den mindste Deel forholder sig virkelig saa". „Er dog ikke det sandt at Blundketil tog Hoet", siger Thorvald. „Jo vistnok tog han det", siger Arngrim. „Enhver har Lov til at gjøre ved Sit hvad han vil", siger Thorvald, „og lidet gjengjælder du hans Venskab, naar han skal blive traadt saaledes under Fødder". Thorer sagde: heel vel synes jeg om dig, Thorvald, og min Hu siger mig, at du nok vil hjælpe paa min Sag. „Jeg har ikke meget at sige", svarede Thorvald. Thorer sagde da: „jeg skal give dig Halvdelen af mit Gods imod at du retter paa min Sag, og bringer det enten til Boder eller Selvdom *), saaat mine Uvenner ei vove at forgribe sig paa min Ei-

*) D. e. at det overlodes til den fornærmede Part, eller Klageren, selv at bestemme Pengebodens Størrelse. En saadan Afgjørelsesmaade var den hæderligste for Klageren.

endom". Arngrim siger: „gjør det ikke, Thorvald, thi han er ingen brav Karl at hjælpe imod en Mand, som baade er forstandig, veltænkende og overmaade vennesæl". „Jeg seer nok", siger Thorvald, „at du er avindsyg over at jeg faaer hans Gods, og at du ikke under mig det". Thorer sagde: „du maa betænke, Thorvald, at mit Gods nok vil vise sig at være vakkert, og Andre vide desuden, at jeg ikke paa langt nær har faaet Betaling for min Eiendom". „Alligevel vil jeg endnu fraraade dig, Thorvald, at tage ved denne Sag", siger Arngrim, „men du faaer gjøre som du synes; jeg er bange for at meget Ondt vil komme deraf". Thorvald sagde: „jeg vil ikke nyde noget af det Gods, vi komme til at optage". *) Thorer haandsaler **) ham nu Halvdelen af sit Gods, og dermed Sagen mod Blundketil, Arngrim spurgte endnu: „hvorledes agter du at fare med denne Sag? Thorvald svarede: „jeg vil tale med min Fader og faae Raad hos ham". „Det synes jeg ikke om", siger Thorer, „jeg vil ikke have nogen Rolen heri, jeg har gjort mig meget føre i denne Sag, og vil strax i Morgen lade Blundketil stevne". Thorvald svarer: „Det kan nok gjerne være, naar det kommer til Stykket, at du ikke er nogen Mand som har Lykken med dig, og at der kommer Ulykke fra dig, men dog faaer det nu være som det engang er, og du og jeg, Thorer, skulle snakkes videre ved i Morgen".

9. Næste Morgen tidligt red Thorvald og Arngrim med Følge, tilsammen 30 i Tallet, hen til Thorer, som var hjemme selv tredie; der var Helge Arngrimsson og Vidfare, Thorers Frænde. „Hvorfor har du saa faa Folk hos dig", spørger Thor-

*) Nemlig som Bøder.

**) D. e. overdrager ham høitideligt ved Haandslag.

vald, „Jeg vidste nok at det ei vilde skorte dig paa Folk", var Thorers Svar. Granderne saae det store Følge ride fra Gaarden, og enhver løb fra sin Gaard hen til Blundketil det bedste han kunde, saaat der var en stor Mængde Folk forsamlede. Thorvald og hans Følge rede henimod Gaardstunet, stege af sine Heste og gik ind paa Gaarden. Da Blundketil saae det, gik han imod dem og indbød dem til at komme ind og nyde alslags Gjestfrihed. „Vi have andet Ærende hid end at æde Mad", sagde Thorvald; „jeg vil vide, hvad du vil svare for det, at du tog Hø fra Thorer. Blundketil svarer: „jeg skal svare dig som ham: bestem for den Sag saameget Gods som du synes, og endda skal jeg give dig Gaver ovenikjøbet, saameget bedre og flere, som du er mere værd end han; jeg skal gjøre din Hæder saa stor, at Alle skulle sige, du har den største Ære deraf". Thorvald taug stille og tyktes at dette var et godt Bud. Men Thorer svarer strar: „ei er dette at modtage; vi behøve ikke engang at betænke os derpaa, thi forlængesiden stod det mig frit for at vælge dette, og det kalder jeg ikke at hjælpe mig tilgavns uagtet jeg derfor har givet dig mit Gods". Thorvald spurgte da Blundketil: „hvad vil du da gjøre for Lovovertrædelsen?" „Intet andet", siger Blundketil, „end at du bestemmer og afsiger, hvad du selv vil". „Da synes det mig", siger Thorvald, „som intet andet Vilkaar levnes os end at stevne". Saa stevner han da Blundketil for Ran og Tyveri, og nævner Vidner derpaa. Blundketil vender om til Husene, møder Østmanden Ørn og spørger ham om hans Forretninger. Ørn spørger: „er du saaret, Bonde, siden du er saa rød som Blod?" „Jeg er vel ikke saaret", svarer han, „men dog er det ikke bedre end om saa var, thi de Ord ere talte til mig, som jeg aldrig før har hørt, at jeg er bleven kaldet Tyv og Ransmand". Da tager

Orn sin Bue, og kommer til idet Hine stige ttl Hest. Han skyder en Piil ind i deres Flok, og Skuddet traf Helge, Arngrims Søn. De Andre stimlede om ham, men Thorer arbeider sig frem gjennem Flokken, puffer de andre tilside og beder dem give sig Rum, „thi mig ligger han mest paa Hjærte", siger han. Han bøier sig ned over Helge, som da allerede var død. Thorer sagde: „Er du meget svag, Fosterson?" Strax efter reiste Thorer sig lidt op og sagde: „Gutten talte to Gange til mig og sagde Eet og det Samme, at vi nemlig skulde brænde Blundketil inde". Da svarede Arngrim: „Nu gik det som jeg spaaede, at ofte kommer Ondt fra den Onde; jeg tænkte nok at meget Ondt vilde komme fra dig, Thorer, og ikke veed jeg hvad Gutten har sagt, om du end sludder noget saadant; men det seer dog ikke saa uligt ud til at det vil skee. Denne Sag begyndtes daarligt, og vil kanskee ikke endes bedre." „Det tykkes mig", siger Thorer, „som om du nok kunde have noget mere Magtpaaliggende end at skjænde paa mig". Arngrim og hans Følge ride nu bort under en Skovkant, stige der af Hestene og forblive der indtil det lider mod Natten. Men Blundketil takkede alle de Folk, der vare komne til ham, for deres Hjælp, og bad Enhver ride hjem, som det bedst faldt sig.

10. Der fortælles nu, at strax det led imod Natten, rede Thorvald og de Øvrige til Gaarden i Ornulfsdal, hvor da Alle laae og sov. De lagde Vedstabler for Dørene og tændte Ild i dem. Blundketil og hans Folk vaagnede ikke førend Husene stod i lys Lue over dem. Blundketil spurgte, hvem det var som tændte et saa hedt Baal. Thorer nævnte sig og hvem de vare. Blundketil spurgte, om det ikke kunde lade sig gjøre at komme til Forlig, men Thorer sagde: „der er intet andet Villkaar end at indebræn=

des". De droge heller ikke bort, forend hvert levende Menneske var indebrændt.

Herstein, Blundketils Søn, var om Kvelden draget hen til sin Fosterfader, der hed Thorbjørn, og var hos ham denne Nat. Herstein vaagnede om Morgenen og spurgte sin Fosterfader, om han var vaagen. Han sagde ja, „og hvad vil du", spurgte han. „Det forekom mig", sagde Herstein, „som om min Fader gik herind, og alle Klæderne stode i lys Lue paa ham, og han selv saae ud som om han var bare Ild." Nu stode de op, gik ud, og saae snart Luen. De skyndte sig nu derhen, og da de kom, vare de andre allerede borte. Herstein sagde: „her er skeet en harmelig Tidende; hvad skal jeg nu finde paa, min Fosterfader?" Thorbjørn svarer: „nu skal du benytte dig af det Tilbud, Tunge-Odd saa ofte har budet mig, at jeg skulde komme til ham, hvis jeg trængte noget til". „Deraf lover jeg mig just ikke synderligt", svarede Herstein, men jeg skal dog drage med dig. De kom til Breidebolstad, og kaldte Odd ud. Han gaaer ud til dem og sporger om Nyt; de fortælle alt saaledes som det var tilgaaet, og Herstein klagede derover. Gamle Thorbjørn tog da ogsaa til Orde og sagde: „Vort Ærende til dig, Odd Bonde, er dette, at siden du engang har lovet mig din Bistand, vil jeg nu bede dig at give mig godt Raad, og komme os til Hjælp". Odd sagde at han skulde drage med dem, og fulgte dem med nogle Folk. For Dag kom de til Gaarden; da vare alle Husene paa Hjemmegaarden *) nedfaldne. Odd red hen til et Huus der endnu ikke var ganske nedbrændt, river en Birkerafte ned fra Huset, og rider derpaa med denne luende Brand mod Solen omkring Husene, idet

*) Vaaningshusene.

han sagde: „her tager jeg mig Land til Eiendom, thi dette kalder jeg nu ikke længer nogen bygt Bosted, det høre de Vidner paa, som her ere tilstede"; derpaa slaaer han paa Hesten og rider bort*). Herstein sagde: „hvad skulle vi nu finde paa, thi dette gik meget uheldigt?" Thorbjørn sagde: „ti kun stille, hvis du kan, med hvad som skeer". Herstein sagde at han ikke havde talt andet end hvad der ei var overflødigt. Imidlertid blev Thorbjørn borte. Der var endnu et Ude-Buur tilbage, som ikke var brændt, derinde laa Østmandens Varer og meget andet Gods. Herstein kaster nu Øinene henimod Gaarden, seer Ude-Buret ubrændt, Døren aaben og Godset udbaaret, men han seer ingen Mand; Kløvjer ere ogsaa bundne i. Derpaa hører han en sterk Trampen og han seer nu at alle de Heste, hans Fader havde eiet, vorde drevne hjem; de blive derpaa ordnede til Bortgang, ligeledes Sauder og Nød fra Fjøset og alt gangende Fæ, saa bliver Kløvjerne lagt paa og alt af nogen Værdi fort bort. Nu vender Herstein tilbage og seer at det er gamle Thorbjørn som driver Kvæget. De tage nu Veien nedefter Herredet til Stavholtstunga**) og saa ud over Norderaa

**) Det fortælles i Landnamsbogen (5 P. 1 Kap.) at de, der senest flyttede ud til Island, syntes at de tidligere Nybyggere havde taget sig for meget Land, men at denne Trætte bilagdes ved Kong Harald Haarfagre, som bestemte at Ingen skulde tage mere Land end han paa een Dag kunde fare om med Ild. Ligeledes fortælles der i Eyrbyggjasaga at Thorolf Mostrarskegg gik med Ild om sit Landnam, og i Vigaglumssaga, at Einar Eiolfssons Moder tog Land for sin Søn med Ild. Man seer altsaa at denne Maade at tilkjendegive Besiddelsestagelsen paa var ældgammel, og rimeligviis brugtes den allerede ved den norske Folkestammes første Bosættelse i Norge.

*) Stavholtstungen, d. e. Landtungen mellem Thveraa og Norderaa. Man maatte over Norderaa forat komme til Svignaskard.

11. Den samme Morgen gik Thorkell Trefils Saudemand (Faarehyrde) fra Svignaskard forat see til Kvæget. Han fik Øie paa Hine, hvorledes de droge afsted og dreve alskens Fæ foran sig. Dette sagde han til Thorkell, som svarede: „det er vist mine Venner Thverkidingerne, som ere i stor Vinterknibe og derfor drive sit Fæ hid; mit Forraad skal og staae dem aabent, thi jeg har Hø nok, og her er desuden nok af Græsgange for Udgangsfæet". Da de kom ind paa Tunet, gik han dem imøde og tilbød dem al den Hjælp, de kunde ønske; de kunde knap komme til at stige af Hesten, saa ivrig var Bonden i at vise sig forekommende mod dem. Thorbjorn sagde: „Din Forekommenhed er stor, og det var vel, hvis du holdt hvad du lover os". „Jeg veed Eders Ærende", siger Thorkell, „at I ville Fæet skal blive her tilbage; her er heller ingen Mangel paa tilstrækkelig og god Jord". „Det Tilbud modtage vi", svarer Thorbjorn, tager derpaa Thorkell noget afsides ved Husene, og siger: „En stor Tidende have vi at fortælle dig", „Hvad da", siger Thorkell. „Blundketil Bonde blev indebrændt forrige Nat", var Thorbjorns Svar. „Hvem gjorde det Nidingsverk", siger Thorkell. Thorbjorn fortæller da Alt saaledes som det var gaaet til. „Nu trænger Herstein til dine hulde og gode Raad", siger han. Thorkell sagde: „Jeg veed just ikke, om jeg havde været saa rask til at gjøre mit Tilbud, ifald jeg havde vidst dette for, alligevel skulle mine Raad nu engang have sin Fremgang; men lad os nu først faae os lidt Mad", siger han. De sagde ja. Thorkell Trefill var ved Bordet noget faatalende og ligesom eftertænkende. Da de vare mætte, lod han Hestene føre frem. Derpaa toge de sine Vaaben, og stege de op, og Thorkell red foran den Dag, og sagde før han red af Gaarden, at man vel skulde gjæte Fæet i Hagen, og fodre vel det som inde var. De ride nu ud paa

Skogarstrand *) til Gunnarsstad, det er paa den indre Kant af Stranden; der boede en Mand ved Navn Gunnar Livesson **), han var en gjæv Mand og meget anseet, een blandt de stærkeste i Landet; han var gift med Helga, en Syster af Thord Geller, og havde med hende to Døttre, Jofrid og Thurid. De kom der til Gaarden seent ud paa Dagen, og stege af Hestene ovenfor Husene. Der blæste Nordenvind og var temmelig koldt. Thorkell gaaer til Døren og banker paa. En Huuskarl kom ud, hilste dem venligen og spurgte hvem de vare. Thorkell sagde at han endda ikke vilde kunne vide det saa nøie om han end sagde ham det, men bad ham at kalde Gunnar ud. Huuskarlen sagde at Gunnar allerede laa i sin Seng. Thorkell bad ham alligevel melde at der var en Mand, som vilde tale med Gunnar. Huuskarlen gjør saa, gaaer ind og melder Gunnar det. Gunnar spurgte hvem det var. Huuskarlen sagde han ikke vidste det, „men stor er han af Væxt", siger han. Gunnar sagde: „gaa hen og bed ham blive her i Nat". Huuskarlen gik hen og gjorde som Gunnar bød. Thorkell sagde at han ei vilde tage imod nogen Indbydelse af Trælle, men helst af Bonden selv. „Det var rigtignok rimeligere", siger Huuskarlen, „men Gunnar er ikke vant til at staae op om Nætterne, og gjør derfor en af Delene, gak bort, eller bliv her i Nat og kom ind med mig". „Gjør du en

*) Skogarstrand (Skogstranden) var den sydlige Kyst af Hvamsfjorden der er en af Breidesfjordens inderste Arme.

**) Gunnar Livesøn (Hlifarsøn) omtales ogsaa i Gunlaug Ormetunges Saga som en udmærket tapper og dygtig Mand. Det hed, at han, Gunnar paa Lidarenda og Steinthor paa Øyre vare de raskeste Kæmper, Island har frembragt.

af Delene", siger Thorkell, „at du udretter dit Ærende bedre, eller jeg driver dig Sverdshjaltet i Næsen". Huuskarlen løber ind, og slaaer Døren i. Gunnar spurgte hvorfor han kom i slig Fart. Han sagde at han ei vilde tale mere med den fremmede Mand, fordi han var saa hastig i sine Ord. Da stod Gunnar op og gik ud paa Tunet; han var i Skjorte og linnede Buxer, havde en Kappe over sig, sorte Sko paa Fødderne og et Sverd i Haanden. Han hilste Thorkell venligen og bad ham gaae ind med sig. Thorkell sagde at de vare flere i Følge. Gunnar gaaer længere ud paa Tunet, men Thorkell tager i Dørklinken og slaaer Døren til. Derpaa gik de bag om Husene; Gunnar hilser dem, og de ham. Thorkell sagde: „lader os sætte os ned, thi vi have mangt og meget at tale med dig om, Gunnar". De gjorde saa, og satte sig ned paa hver Side af ham, saa nær, at de sadde paa Kappen, som han havde over sig. Da sagde Thorkell: „Sagen er nu den, Gunnar Bonde, at her ifølge med mig er en Mand som heder Herstein, Blundketil Bondes Søn, og det Ærende er ikke at dølge, at han vil frie til din Datter Thurid, jeg er ogsaa dragen med ham af den Grund, at jeg nødig saae at du viiste ham bort, thi mig tykkes intet Giftermaal bedre end dette, og det er mig særdeles om at gjøre, at Tilbudet og min Anbefaling ikke bliver vanvordet eller seent tilsvaret!" Gunnar siger: „jeg raader ikke ene for at svare i denne Sag, thi jeg maa raadslaae derom med Moderen saavelsom med min Datter selv, og fornemmelig med hendes Frænde Thord Geller; dog have vi aldrig spurgt andet end godt om denne Mand og om hans Fader, og Tilbudet er værdt at tage i Betragtning". Da svarer Thorkell Trefill: „Du maa nu vide og betænke, at vi slet ikke længe ville vente paa Jaordet; os tykkes det som om dette Tilbud ikke er mindre til Hæder for dig end for

os, og underligt synes det mig af en saa forstandig Mand som dig at du betænker dig paa Sligt, saa godt som Tilbudet er; vi vilde ikke have reist hjemmefra, hvis vi havde kunnet tænke at vor Reise skulde blive forgjæves, og", lægger Thorkell til, „jeg skal yde dig, Herstein, saa stor Hjælp du ønsker forat du kan faae Pigen og at dette kan have sin Fremgang, om han selv ikke indseer sin egen Hæder". Gunnar sagde: „jeg kan slet ikke skjønne, hvorfor I tage denne Sag med sligt Hastværk eller saa godt som med Trusler, thi Giftermaalet tykkes mig meget passende, og jeg veed ikke jeg har noget Ondt at vænte mig af Eder; jeg troer derfor jeg beslutter mig til at række frem Haanden". Dette gjør han da, og Herstein nævner sig Vidner og fæster sig Kvinden. Derpaa staae de op og der bliver paa bedste Maade sørget for deres deres Bekvemmelighed. Nu spørger Gunnar om Nyt, og Thorkell svarer at de intet senere Nyt have hørt end at Blundketil er indebrændt. Gunnar spørger hvem der gjorde det. Thorkell siger at Thorvald Oddsson var Ophavsmand dertil, saavelsom Arngrim Gode. Gunnar svarede ikke stort, sagde ikke synderligt ondt derom, men heller intet godt.

12. Morgenen efter var Gunnar strax paa Fode, gik til Thorkell og bad dem klæde sig paa. De gjøre saa, og gaae derpaa hen at faae Mad, imidlertid blive Hestene opsadlede. Nu stige de til Hest, og rider Gunnar foran indefter langs med Fjorden. Der laa endnu megen Iis. De standse ikke førend de komme til Hvam *), hvor Thord Geller boede. Han modtog dem godt og

---

*) Hvam (udtales Kvam) laa inderst ved Hvamsfjorden. Thord Geller var en Søn af Olaf Feilan, og denne igjen en Søn af Thorstein Røde, der en Tidlang var Konge over en Deel af Skotland. Thor-

spurgte om Nyt: de sagde hvad der faldt dem ind. Gunnar tog nu Thord hen forat tale med ham, og sagde ham, at Herstein, Blundketils Søn var med, og ledsagedes af Thorkell Trefill; „deres Ærende er, at Herstein vil blive min Svigersøn og frier til min Datter Thurid; siig mig nu, hvor raadeligt dette synes dig; Manden er vakker og seer rask ud, han har heller ingen Mangel paa Gods, thi hans Fader har sagt at han vilde opgive Gaarden og at Herstein skulde tage ved den". Thord svarer: „jeg synes godt om Blundketil. Det var engang at Tunge-Odd og jeg twistede paa Althinget om en Trælle-Betaling, som han dømtes til at udrede; jeg drog hen at kræve den i et forfærdeligt slemt Veir. Vi vare syv tilsammen, vi kom om Natten til Blundketil og bleve der overmaade godt modtagne; vi opholdt os hos ham en Uge; han skiftede Heste med os og gav mig gode Stodheste. Slig Venlighed viiste han os, alligevel synes det mig just heller ikke saa aldeles galt, om Tilbudet ei blev modtaget". „Jeg vil sige dig", svarer Gunnar, „at hun ei skal blive bortfæstet til nogen anden Mand, om han ogsaa skulde byde sig frem, thi mig tykkes Manden flink at see til og dygtig; Tilbudet synes mig meget godt, og det kan være betænkeligt nok, hvorledes det gaaer om han vorder bortviist". Derpaa gaaer Gunnar til sin Datter, som opfostredes hos Thord, og spurgte hende hvorledes hun syntes om Tilbudet. Hun svarer, at hun ikke var saa giftesyg at hun jo fandt det ligesaa godt at sidde hjemme; „thi", sagde hun, „jeg veed jo at min Frænde Thord paa bedste Maade sørger for min Tarv, alligevel vil jeg føie mig efter Eders Villje heri saa-

---

stein var en Søn af Kong Olaf Hvite af Ynglingestammen, Stifteren af det norske Rige i Dublin, og Aude den Dybrkge (Djupaudga), Datter af Herseren Ketil Flatnæse (Flatnef) fra Sogn.

velsom i alt Andet". Nu skynder Gunnar paa Sagen med Thord, og siger ham, at han finder den meget hæderlig. Thord svarer: „hvorfor kan du da ikke give ham din Datter, naar du synes saa godt derom?" „Jeg vil ikke bortgive hende", siger Gunnar, „uden at det ligesaavel er din Villje, som min". Thord sagde da at dette skulde være deres begges Beslutning. „Jeg vil", siger Gunnar, „at du, Thord, selv fæster Herstein Pigen". Thord svarer: „nei det maa du selv gjøre, at fæste ham din Datter". Gunnar siger: „jeg sætter større Priis paa at du fæster ham hende, thi det er hæderligere". Thord føiede ham da deri, og Fæstemaalet blev fremmet. „Jeg beder ogsaa", sagde Gunnar, „om at du vil lade Bryllupet staae her i Hvam, thi da vil det blive holdt med størst Anseelse". Thord bad ham raade heri, om han saaledes fandt det bedre. „Saa er da vor Bestemmelse", siger Gunnar, at Bryllupet skal staae om en Uges Frist". Derpaa stige de til Hest og ride bort; Thord følger dem ud paa Veien og spørger atter, om der var noget Nyt at høre. Gunnar svarer: „vi have intet senere Nyt erfaret, end at Blundketil Bonde er indebrændt". Thord spurgte hvorledes det gik til. Gunnar sagde ham Altsammen om Indebrændingen, hvem der voldte den og hvem der gjorde det. Thord sagde: „Jaordet vilde ikke saa hastigt være blevet afgjort, dersom jeg havde vidst dette før, og du synes virkelig i dette Stykke vel meget at have været listig og brugt Kneb imod mig; endda tykkes det mig ei sikkert, at I selv kunne hjælpe Eder i denne Sag". „Nei", sagde Gunnar, „nu er det just godt at kunne søge Hjælp hos en Mand som dig, og du er nu ogsaa pligtig at hjælpe din Maag, ligesaavel som vi ere pligtige at understøtte dig; thi Mange hørte paa, at du fæstede ham Pigen, og Alt dette er skeet med dit Samtykke. Desuden er det godt at man

engang kan faae prøvet hvo der er den mægtigste af jer Høvdinger, thi længe have I staaet som bidske Ulve imod hinanden *).

13. Nu skilles de ad, og er Thord meget vred, thi han synes at de have holdt ham for Nar. De andre ride nu først til Gunnarsstad og synes at de have gjort en god Leg i at de havde faaet Thord med sig i Sagen; derfor vare de meget lystige. De rede ikke strax sydefter, men indbød Folk til Brylluppet, og indfandt sig i Hvam til aftalt Tid. Thord havde da allerede mange Bryllupsgjester, og skikkede Folk til Sæde om Kvelden. Han selv, hans Maag Gunnar og deres Mænd sad paa den ene Langbænk, men Thorkell Trefill ved Siden af Brudgommen og deres indbudne Gjester paa den anden. Bruden og Kvinderne sad paa Tverbænken. Da Bordene vare fremsatte og alle Mænd komne til Sæde, sprang Brudgommen Herstein op fra Bordet, og gik hen til en Steen, som stod der. Han steeg med den ene Fod op paa Stenen **) og sagde: „Det Løfte gjør jeg, at forend Althinget er ude i Sommer, skal jeg have faaet Arngrim Gode dømt landsflygtig, eller have Selvdom". Derpaa satte han sig i sit

*) I det ældre Sprog; „ulfs munni af etist" ɔ: spiist sammen med Ulve-Mund, eller som naar graadige Ulve spise af samme Stykke.

**) Denne Skik, i et festligt Gilde at stige med den ene Fod op paa en Stok eller Steen, idet man aflagde et høitideligt Løfte, omtales saa ofte i andre Sagaer, at man maa ansee den for at have været uomgjængelig nødvendig forat Løftet skulde være bindende. Saaledes fortælles det i Rolf Krakes Saga Cap. 42 om Bøgg, at han, efterat have faaet en Guldring af Rolf, steg paa Stokken med den ene Fod, og lovede at hevne hans Død. I Orvarodds Saga Cap. 30 heder det at denne steg paa Stok og aflagde et høitideligt Løfte. At aflægge et saadant Løfte kaldes at strengja heit, og Aflæggelsen Heitstrenging.

Sæde. Da sprang Gunnar op og sagde: „Det Løfte gjør jeg, at før Althinget er til Ende skal jeg have sagsøgt Thorvald Oddssøn til Landflygtighed eller have Selvdom". Saa sætter han sig igjen ved Bordet og siger til Thord: „Men hvorfor sidder du og ikke mæler et Ord; vi vide dog at du har det samme i Sinde, som vi". Thord svarer: „derom ville vi nu for Øieblikket ikke tale". Gunnar siger: „dersom du vil at vi skulle tale for dig, saa er vi dertil rede; vi vide jo, at du æsler dig Tunge-Odd". Thord siger: „I skulle raade for Eders Ord, men jeg vil og raade for hvad jeg taler; udfører nu kun godt hvad I have lovet!" Ellers forefaldt intet mærkeligt ved Gildet, men dog stod det meget prægtigt, og da det var endt, drog Enhver hjem til Sit som Veien faldt. Da Vinteren holdt op, stevne de Mænd til sig, drage syd til Borgarfjord, komme til Nordtunga og stevne Arngrim Gode og Hønsethorer til Thveraathing *). Derpaa skiltes Herstein fra den øvrige Flok med 30 Mand og drager didhen hvor det blev ham sagt at Thorvalds sidste Natteophold havde været, thi han havde da forladt sit Tilhold hos Arngrim. Nu er det meget uroligt i Herredet; der er megen Snak og Sammendrag af Folk paa begge Sider.

14. Det traf sig nu at Hønse-Thorer og 11 Mand med ham bleve borte, saasnart han spurgte hvilke Mænd der vare komne med i Sagen; man hørte slet ikke det mindste fra ham. Tunge-Odd samler Folk omkring fra begge Dalene Røykjadal og Skorradal **), omkring alle Bygdelag søndenfor Hvitaa, og ellers hvor han kan. Arngrim Gode samler Folk omkring i Thveraalid

*) Thinget i det Herred, hvor Arngrims, Odds og Blundketils Gaarde laae.

**) Skorradal var en Deel eller Sidedal af Røykjadal.

og Norderaadal for sin Part. Thorkell Trefill samlede Folk nedentil omkring i Myrerne og Stavholtstungerne *); ogsaa har han endeel Norderdøler med sig, fordi hans Broder Helge boede i Hvam i Norderaadal, thi denne fulgte med ham. Thord Geller samler Folk vestenfra, men faaer dog ikke mange. Alle, som ere i Sogsmaalet, komme nu sammen og ere i Alt 200 Mand. De ride nedefter udenfor Norderaa, og over den ved Oyjavad ovenfor Stavholt; de agte at gaae over Hvitaa der, som heder Trællestraum **). Da faae de Oie paa en stor Skare af Folk, der færdes søndenfor Aaen: det er Tunge-Odd, som har næsten 400 Mand. De skynde sig nu for at komme først til Vadet, og træffes ved Aaen. Odd og hans Mænd løbe strax af Hestene forat hindre deres Modstandere fra at komme til Vadet. Thord og hans Mænd have ondt for at komme frem, og ville dog gjerne bane sig Vei til Thinget. Saa begynder der da Slagsmaal mellem dem, og Folk saares paa begge Sider. Af Thords Flok faldt fire Mænd, hvoriblandt Thorolf Ræv, en Broder af Alf i Dalene ***), en værdig Mand. Thord maatte derfor med saa forrettet Sag vende om igjen. Af Odds Folk faldt een Mand, men tre bleve meget saarede. Thord henskyder nu Sogsmaalet til Althinget, men hans Følge red hjem vester, og

*) Myrerne laae længere ude mod Fjordene; Stavholtstungen er forhen omtalt.

**) Naar Thord skulde vestenfor til Thveraathinget, maatte han over baade Norderaa og Hvitaa, da Thingstedet laae søndenfor denne. Han maatte vade over Norderaa saa langt ude som ved Stavholt, da han ellers ogsaa havde haft Thveraa at passere.

***) Thorolf og Alf vare Sønner af Oystein Meinfrett og Thorhild, Thorstein Rødes Datter; de vare altsaa Fættere til Thord Geller.

tykkes Vestmændenes Anseelse at have lidt stort Afbræk. Odd rider nu paa Thinget, men sendte sine Trælle hjem med Heste. Jorun, hans Kone spurgte dem om Nyt, da de kom hjem. De sagde at de ikke vidste andet Nyt, end at der var kommen en Mand vestenfra Breidefjorden, som nok kunde svare Tunge-Odd, da hans Røst og Stemme var som naar en Tyr brølede*). Hun sagde at det ikke var noget Nyt om der svaredes ham saavelsom Andre, men at hun vilde have nøiest Besked om hvad man med største Sikkerhed kunde vænte; „blev der da intet Slagsmaal?" sagde hun. „Jo", sagde de, „der faldt i Alt fem, men mange bleve saarede". Da først omtalte de dette, da hun spurgte derom. Thinget endes nu og ingen Tidender forefalde der. Da Gunnar og hans Maag Herstein kom hjem vester, byttede de Bopæl, Gunnar drager til Ornulfsdal, og Herstein tager ved Gunnarsstad. Derpaa lader Gunnar sine Sager og alt det Tømmer, Ørn Østmand havde eiet, bringe vestenfra og flytte op til Ornulfsdal; siden begynder han at opføre nye Huse paa Gaarden; thi han var en særdeles hændig Mand, derhos var han og særdeles legemsfærdig, ualmindelig øvet i at kæmpe, og den raskeste Mand i alle Stykker.

---

*) Thords Tilnavn „Geller" betyder den Brølende, den Gjaldende, og at Tilnavnet passede, sees altsaa af denne Beretning. Til denne Egenskab ved Thord Geller sigtes der vel ogsaa i den fabelagtige Fortælling hos Snorre (Olaf Tryggvesøns Saga Cap. 37) om den finske Speider, som Harald Gormssøn sendte til Island. Speiderens Beretning om de Uhyrer, han mødte i enhver Fjord, er aabenbar en billedlig Fremstilling af de fornemste Høvdingers Egenheder. Om Breidefjorden heder det at han der mødtes af en stor Tyr (gradungr) der brølede grueligt. Heraf seer man og at Thord Geller ansaaes for den mægtigste Mand ved Breidefjorden.

15. Nu lider Tiden hen, indtil Folk ride til Things *). Der er nu megen Forberedelse i Herrederne, og begge Parter ride afsted i overvættes talrige Flokke. Men da Thord Geller og hans Folk kom til Gunnarsstad, var Herstein syg, saa at han ikke kunde reise; han overdrog derfor Sogsmaalene til en anden, og blev hjemme med tredive Mænd. Nu rider Thord til Thinget, samler omkring sig sine Venner og Frænder og kommer tidligt til Thinget; dette stod dengang under Aarmansfell **). Da Flokkene samledes, havde Thord en stor Skare. Nu seer man Tunge-Odd komme ansættende; Thord rider strax imod ham og vil hindre ham fra at naae Thinghelgen ***). Odd rider med 300 Mænd; Thord og hans Venner spærre ham Adgangen til Thinget, og strax bliver der en heftig Kamp. Det varer ikke længe forend Nogle falde, og Mange blive saarede. Der faldt 6 Mænd af Odds Skare, fordi Thord nu havde langt flere Folk. Men velmenende Mænd saae nu, at hvis hele Thingskaren begyndte at kæmpe, vilde der skee Ulykker, som seent kunde bødes paa; derfor

*) Nemlig til Althinget, ved Midtsommers Tid. Det før omtalte Thing var Vaarthinget eller Herredsthinget paa Thingnes. Omendskjønt de ordentlige Fjerdingsthing paa denne Tid endnu ikke vare oprettede, er der dog ingen Grund til at troe andet end at ogsaa de ældre uregelmæssige Vaarthing holdtes omtrent til samme Tid, nemlig mellem 4de og 6te Sommeruge, eller 12te og 26de Mai.

**) Aarmansfell ligger noget østligere end det sædvanlige Thingsted, ved Oxaraaens Udløb i Thingvoldsvandet. Hverken Are Frode eller de øvrige Sagaskrivere vide forresten noget om at Althinget skulde have staaet paa noget andet Sted end ved Oxaraa.

***) Den egentlige Thingplads, som var fredlyst.

gik de imellem, og fik Sagen bragt til Forlig; Odd maatte da vige for Overmagten og give tabt. Thorvald hans Søn skulde forlade Landet paa tre Aar; man fandt at han havde en daarlig Sag at fare med, og derhos kom han til kort af Mangel paa Understøttelse. Det blev bestemt, at Odd skulde sætte sine Telte paa Brekken udenfor Thinghelgen, men faae Lov til at gaae til Demmene og sine nødvendige Ærender, naar han foer spagfærdigt frem og ikke viiste nogen Gjenstridighed, ligesaa hans Mænd. Nu tager man Sagen i Betragtning og begynder Forligsmægling. Thord Geller talede da en lang og forstandig Tale paa Lovbjerget og viiste, hvor ilde faren man var med at maatte drage i fremmede Herreder forat søge Thing i Anledning af Drabssager eller at fordre Erstatning for lidte Fornærmelser; han fortalte, hvilken Nød han havde haft, inden han fik denne Sag bragt i Orden, og sagde at mangen Mand vilde faae Skade af denne Ulempe, hvis den ei blev afhjulpen; „thi hidtil", siger han, „har det været Lov at Sagerne skulle anlægges paa det Thing, som er nærmest Gjerningsstedet" *). Da blev Landet deelt i Fjerdinger, saaledes at der skulde være tre Thing i hver Fjerding, undtagen i Nordlændinge-Fjerdingen; den blev inddeelt i fire Thing fordi man ei blev anderledes forligt, da de, som vare nordenfor Øyafjord ei vilde søge Thing der, og heller ikke de, som boede vestenfor Skagefjord, vilde søge Thing i denne **). Dog skulde

---

*) Vetvangen, som det heder i det gamle Sprog.

**) Øefjorden og Skagafjorden ere dybe og brede Fjorde, der skære sig ind i Nordlandet. Da Kysten i det Hele taget stryger mod Nordost, heder det „nordenfor Øefjord" uagtet „østenfor" havde været rigtigere. Da saaledes de, som boede østenfor Skagefjorden, nemlig

man ikke nævne flere i Domme fra den Fjerding til Althinget, end af nogen af de øvrige, og derfor har man og fra den Fjerding deelte Godord, fordi Ingen vilde give Slip paa dem *). Siden bleve Fjerdingsthingene indrettede. Saaledes fortalte Lovsigemanden Ulfhedin Gunnarssøn **) Presten Are den Kyndige. Nu blev Sagen afhandlet, og gik det tungt for Odd, fordi der var stor Overmagt imod ham, og hans Sag desuden meget daarlig.

16. Nu skulle vi sige noget om Herstein, at hans Sygdom ophørte snart, da de rede til Thinget. Da drog han til Ørnulfs-

---

ved Huna- og Ruta-Fjorden, ei vilde søge Hegranesthing i Skagefjorden, ligesaalidt som de, der boede østenfor Oefjord, vilde søge Vadlathing i Oefjorden, fik Nordlændingefjerdingen fire Thing, 1) Hunavatns-, 2) Hegranes-, 3) Vadle- og 4) Thingø-Thing. Vestfjordsfjerdingens Thing vare: 1) Thorskafjords-, 2) Thorsnes- og 3) Thveraa-Thing; Søndlændingefjerdingens vare: 1) Kjalarnes-, 2) Aarnes- og 3) Rangaa-Thing; Østfjordingsfjerdingens: 1) Skaptafells-, 2) Kidjafells- og 3) Sunnudals-Thing.

*) Godernes Embeder kaldtes Godord; det hørte blandt andet dertil at opnævne Dommere eller Bisiddere i de saakaldte Fjerdingsdomme, der paa Althinget nedsattes for hver Fjerding. I enhver saadan Fjerdingsdom vare 9 Dommere, en udnævnt af hver Gode, thi da der til hvert Vaarthing hørte 3 Godord, gjør dette netop 9 Goder for Fjerdingen. Men da Nordlændingsfjerdingen havde 4 Vaarthing, altsaa 12 Goder, havde disse Goder, der dog kun skulde udnævne 9 Dommere, ei saa stor Myndighed som de øvrige, og deres Godord kaldtes derfor deelte.

**) Ulfhedin Gunnarssøn var Lovsigemand fra 1108 til 1116. Lovsigemanden (Løgsøgumadr) bestyrede Thinget. Hans fornemste Forretning var at opbevare og oplæse eller i Førstningen, da man ei havde skrevne Love, fremsige Loven.

dal. En Morgen tidligt var Herstein i Smedjen, thi han var meget hændig i at smede Jærn; da kom der en Bonde ved Navn Ornulf og sagde: „min Ko er syg, Herstein, og jeg beder dig see paa den; vi ere nu glade i at du er kommen tilbage, thi saa have vi dog nogen Erstatning for Tabet af din Fader, der var os til største Gavn“. Herstein svarer: „jeg bryder mig ikke om din Ko, og forstaaer mig ikke paa at see, hvad der feiler den. „Da er Forskjellen stor mellem dig og din Fader, siger Bonden; han gav mig den, og du vil ikke see paa den“. „Jeg skal give dig en anden Ko, om denne døer“, siger Herstein. Bonden svarer: „jeg vilde dog helst at du skulde see paa den“. Herstein farer da op, siden han saa nærgaaende bliver opfordret, gaaer ud af Smedjen, og Bonden med ham. De toge derpaa Veien til Skoven; der ligger en Skraagade, med Skov paa begge Sider. Men idet Herstein gaaer opad Skraaveien, standser han; thi han var overmaade skarpsynet, og sagde: „hør Bonde, kom ikke et Skjold frem af Skoven derhenne?“ Bonden taug. Herstein sagde: „da har du sveget mig, din Hund, men har du nu engang svoret paa at tie stille, saa læg dig ned i Gaden og tal ikke et Ord; gjør du ikke dette, da dræber jeg dig strax“. Bonden lagde sig da ned, men Herstein gik hjem igjen, kaldte sine Mænd til sig, lod dem tage sine Vaaben, og følge ham til Skoven. Der fandt de Ornulf i Gaden, og befalede ham at følge dem did, hvor det var aftalt at de skulde træffes. De gik da derhen; det var paa et opryddet Sted. Herstein sagde nu til Bonden: „jeg vil ikke tvinge dig til at tale, men gjør nu kun hvad der er paalagt dig“. Bonden springer da op paa en Høide og blystrer høit; strax løb 12 Mænd frem, og i Spidsen for den Flok var Hønse-Thorer. Herstein og hans Mænd tog dem alle og dræbte dem; Herstein

selv hug Hovedet af Thorer og havde det med sig, red derpaa for til Thinget og fortalte denne Tidende. Han blev nu meget berømt ved dette Verk og fik stor Anseelse derved, som vænteligt var. Nu blev da Indebrændingssagen afhandlet, og Enden derpaa blev, at Arngrim Gode blev fuldkommen landsforviist, ligesom de øvrige, der vare med ved Indebrændingen, undtagen Thorvald Oddsson; han skulde være borte i tre Aar, men efter denne Tid have Lov til at komme tilbage. Der blev givet Penge for ham, saavelsom for de Andre til Reisen. Derpaa endtes Tinget, og fandt Alle at Thord vel og dygtigen havde udført denne Sag. Saaledes ender den da, og siden ride Folk hjem fra Thinge, men de Landsforviiste drage bort. Thorvald forlod Landet om Somren, blev underveis fangen og siden bragt op i Skotland, hvor han blev gjort til Træl. Arngrim Gode drog ogsaa fra Landet samme Sommer. Hvormange Penge der betaltes, er ei omtalt.

17. Gunnar Livsson sidder nu i Ørnulfsdal og har opført gode Husebygninger paa Gaarden. Han ligger til Seters og har derfor ikke mange Mænd hjemme paa Gaarden. Hans Datter Jofrid havde sig et Telt ude, thi det tyktes hende mere fornøieligt. En Dag traf det sig saa, at Thorodd, Tunge-Odds Søn, rider gjennem Thveraalid. Han kommer til Ørnulfsdal den alfare Vei og gaaer ind i Teltet til Jofrid. Hun hilser ham blidt; han sætter sig ned hos hende og de samtale med hinanden. I det samme kommer en Gut fra Seteren og beder Jofrid hjælpe sig at tage Kløvjerne ned. Thorodd gaaer hen og tager Kløvjerne ned, men Gutten vender strax om igjen til Seteren. Gunnar spørger, hvorledes han kunde blive saa hastig færdig, men han svarer Intet. „Saae du da ikke noget mærkeligt“, spurgte Gunnar „Nei slet ikke“, sagde Gutten. „Jo“, sagde Gunnar, „jeg

kan tydelig see paa dig at du maa have faaet Øie paa noget, der tykkes dig værdt at omtale, og siig mig Alt saaledes som det forholder sig; er kanskee Nogen kommen til Gaarden?" „Jeg saae ingen", siger Gutten. „Da skal du nok komme til at sige det", sagde Gunnar, „tog en Pidsk og vilde slaae Gutten dermed, men han fik ikke derfor meer ud af ham. Derpaa fik Gunnar sig en Hest, og reed skyndsomt ned efter Liden til Vinterhusene. Jofrid fik Øie paa at hendes Fader kom ridende, sagde det til Thorodd og bad ham ride bort, „thi jeg vilde nødigt", siger hun, „at jeg skulde være Aarsag til nogen Ulykke". Thorodd sagde at han nu strax skulde ride. Men Gunnar kom hastigt til, sprang af og gik ind i Teltet. Thorodd hilste ham venligen; Gunnar modtog hans Hilsen og spurgte hvorfor han var kommen did. Thorodd siger at det just traf sig saa paa hans Vei; „heller ikke", siger han, „vil jeg gjøre dette til Fjendskab med dig, men kun vide hvad du vil svare mig, om jeg frier til din Datter Jofrid". „Jeg vil ikke give dig min Datter Jofrid efter slig Medferd som nu", siger Gunnar; „desuden har det nu en Stund været meget spændt imellem os". Derpaa red Thorodd hjem.

18. En Morgen tidligt siger Odd, at det nu ikke kunde være saa ilde at have nogen Nytte af Ormulfsdals-Landet, „hvor nu andre Mænd", siger han, „have uretmæssigen sat sig ned paa min Eiendom". Kvindfolkene sagde at det var ikke afveien, „thi Fæet begynder nu at tage af, og det kommer vist til at melke meget bedre, naar det saaledes faaer ny Græsgang". „Saa driv da Fæet derhen", sagde Odd, „thi der ere gode Hager". Da siger Thorodd: „jeg byder mig til at følge Fæet; da tør man vel mindre prøve paa at hindre os". Det vilde Odd gjerne, og drage da Thorodd og en Smalemand afsted med Fæet. De vare ikke

komme langt bort, forend Thorodd sagde at de skulde drive det did, hvor Hagerne vare værst og ufrugtbare Steder flest. Nu lider Natten hen, og om Morgenen drive de Fæet hjem. Da Kvinderne nu havde melket, sagde de at det aldrig havde været saa daarligt som nu, og siden forsøgte man ikke oftere paa at drive det derhen.

19. En Morgen tidligt talte Odd til sin Søn Thorodd. „Du skal", siger han, „fare ned i Bygden og samle Mænd, thi nu vil jeg jage Folk af min Eiendom, men Torve (Valbrandsson) skal fare op om Halsene og give dem der Kundskab om Mødet. Vi skulle træffes ved Steinsvad". De gjøre nu saa, og samle Folk. Thorodd og hans Fader faae med sig 90 Mand, og ride saa med dem til Vadet. Thorodd kom først til Vadet; han beder dem der vare med ham ride over, „thi jeg vil ikke bie paa min Fader", siger han. Da de kom til Gaarden i Ørnulfsdal, var Gunnar i Færd med at gjøre et Læs. Gutten, som var hos Gunnar, sagde nu: „der komme Mænd ridende til Gaarden, og det ikke saa faa i een Flok". „Ja jeg seer det", siger Gunnar, gaaer hjem til Gaarden og tager sin Bue, thi han skød overmaade godt, og man har i dette Stykke meest lignet ham med Gunnar paa Lidarende *). Han havde da forsynet Gaarden med alle Husebygninger. Paa den yderste Dør var en Glug, saa stor at man kunde stikke Hovedet ud gjennem den. Han stod ved denne Dør med Buen. Nu kommer Thorodd til Gaarden med faa Mænd, og spørger om Gunnar vil byde noget Forlig. „Jeg veed ikke",

---

*) Gunnar Hamundssøn paa Lidarende i den sydligste Deel af Landet er en af Njaalssagas fornemste Helte. Han var en ædel, tapper, stridskyndig og i enhver Henseende udmærket Mand; han levede paa Haakon Sigurdssøn Jarls Tider.

svarer han, „at det tilkommer mig at byde noget, men saa meget veed jeg, at forend I faae Magt over mig, og inden jeg bider i Græsset, ville nok mine Tjenestepiger have stukket flere af dine Folk med Sovntorn"*). „Sandt er det", siger Thorodd, „at ingen Mand af dem som nu leve, kan maale sig med dig, men dog kommer der en saa stor Skare imod dig, at du ei kan staae dig, thi min Fader rider til Gaarden med mange Folk og agter at dræbe dig". Gunnar svarer: „du taler godt, men jeg kunde dog onske at have rammet min Mand inden jeg bider i Græsset; ellers undrer jeg mig ikke over, om din Fader just ikke holder Forliget saa godt". „Men nu er det saa" siger Thorodd, „at vi gjerne ville forliges, og ræk derfor frem Haanden med din gode Villje og fæst mig din Datter Jofrid". Gunnar svarer: „du tvinger ikke min Datter af mig, men Tilbudet er ellers passende nok, hvad dig angaaer, thi du er en brav Karl". Thorodd svarer: „Saa vilde ikke ondskabsfulde Mænd have domt, og jeg er dig megen Tak skyldig, fordi du tager dette Tilbud paa en sommelig Maade". Og endelig, deels ved sine Venners Ord, deels og fordi Thorodd syntes ham altid at have opfort sig vel imod ham, lod Gunnar sig overtale til at række Haanden frem og fæste ham sin Datter Jofrid; saaledes endte de denne Sag. Men i det samme kom Odd ind paa Tunet. Thorodd gik hen til sin Fader og spurgte hvad hans Agt var; han svarede, „at han vilde brænde Gaard og Folk op". Thorodd svarer: „nu har Sagen faaet et

*) Han udtrykker sig her billedligt; Meningen er, at hans Pile ville have fældet endeel af Thorodds Folk. Søvntorn omtales ofte i de gamle Trylle- og Helte-Sagaer, derved forstodes en forhexet Torn eller Naal, der paaførte den, hvem man stak dermed, en Sovn eller Dvale, som ei hørte op, førend Tornen var udtrukken.

andet Udseende, thi Gunnar og jeg ere forligte". Han siger nu Alt saaledes som det var gaaet. „Nu har jeg aldrig hørt sligt før", sagde Odd; „var det da værre for dig at faae Pigen, om Gunnar, der er vor største Modstander, var bleven dræbt? Vi have gjort et daarligt Arbeide i at ville hæve dig i Veiret". Thorodd sagde: „saa faaer du først stride med mig, hvis der er intet andet for". Men nu lagde Folk sig imellem og fik Fader og Søn forligte. Enden paa det Hele blev, at Jofrid blev given til Thorodd, men Odd er meget ærgerlig, og med saa forrettet Sag drage de hjem. Siden staaer Brylluppet, og Thorodd er meget glad i sit Giftermaal. Da Vintren var forbi, drog han bort fra Landet, fordi han havde hørt, at hans Broder Thorvald var i Fangenskab, og vilde løskjøbe ham. Han kom til Norge, men kom ikke siden tilbage, og heller ikke hans Broder.

20. Odd begyndte nu at ældes stærkt, og da han hørte, at ingen af hans to Sønner monne komme tilbage til Landet, blev han meget syg. Da Sotten tog Overhaand, sagde han til sine Venner, at de skulde flytte ham op paa Skaanøyarfjæld *), naar han var død, thi han vilde see ud over hele Tungen, sagde han. Saa skete det ogsaa. Jofrid, Gunnars Datter, blev siden gift med Thorstein Egilssøn paa Borg før i Borgarfjorden, og ansaaes for den gjæveste Kvinde deromkring i Bygderne **). Her ender Fortællingen om Hønse-Thorer.

---

*) Formodentlig det Fjæld, der ligger nærmest over Landtungen.

**) Jofrids og Thorsteins Datter var den deilige Helga, om hvilken Skaldene Gunlaug og Rafn stredes med hinanden, saaledes som det fortælles i Gunlaug Ormetunges Saga.

